

芬兰华语信义会关于“致谢”的牧函

主内亲爱的弟兄姊妹们：

在这阳光明媚的春日里，我怀着满心的感恩与谦卑写下这封信。在数以亿计的中国人当中，我竟蒙神的旨意来到遥远的芬兰——一个我当初几乎一无所知的地方，我实在是何等蒙福、何等幸运。

1991年9月18日，当我来到赫尔辛基并注册进入大学时，我才明白原来入学并不自动包含住宿（根据教务办公室的说法，一个月后才能安排）。那时的我万万没有想到，自己将会得到如此多的教导、关怀与爱。我也未曾相信，自己竟然能够完成神学学业（希伯来语并不容易），成为一名牧师，并且能够使用母语，作为教会的牧者服侍讲华语的弟兄姐妹。

上帝确实奇妙地成就了祂的应许，正如《希伯来书》11章8节所说：我因着信，蒙召被引导到将来要承受为业之地，出去的时候还不知道往哪里去。神所赐给我的教会、家庭以及神学研究，已经成为我最宝贵的产业。

如今我已经60岁了。时光飞逝，自我受洗并加入芬兰信义会以来，也已经过去了数十年。这一路走来，有许多曲折、神迹，也有生活中的“天使”。神的恩典实在是满溢的。有时在艰难与低谷中未必察觉，但回头看时才明白，一切都有其意义；事情的发展很少照着我的意思，而是按照那位良善的神所看为最好的方式成就。

在生命的道路上，我遇见了无数重要而亲爱的朋友，他们帮助我、引导我。我相信，他们都是神所差来的天使、老师和见证人。

Norman Fergusson、Pirkka Mikkola、David 和 Leena Jenkins、Raimo 和 Seija Mäkelä、Pirjo Lindman、Liisa、Jukka 和 Pirkko Norvanto——你们在神祝福我以及华语教会的这段旅程中，留下了深刻而宝贵的印记。你们的支持、祷告和同行，都是主恩典真实的记号。若没有你们，我也许至今还在学生宿舍里寻找自己的位置，犹豫是否要开始神学学习，甚至不敢梦想成为牧师。在芬兰做一名讲汉语的牧师？按我妻子的说法，我有时对现实世界并不太跟得上，但即使以我的理解，20到30年前，这样的职位几乎是不存在的。

芬兰信义会华语教会的亲爱的弟兄姊妹们：你们是圣灵所结的果子。无论个人还是整体，你们一直是、也仍然是我在世旅程中极其重要的同行者。我感恩能与你们一同走过这 35 年。你们的支持对我而言无比重要。

1991年至2002年，我作为志愿者，在赫尔辛基保罗教堂附楼的闵路加路弟兄的家庭中参与中文查经班的服事，该查经班由白光明牧师夫妇带领。这项事工延续了芬兰路德宗教会在中国近百年的宣教工作，也承接了自20世纪80年代以来在越南船民（其中许多为华人）中的服事。1994年，主带领我与另外六位中国基督徒，在Pohjoinen rautatiekatu 15 A（Raamattu Arkadia）成立了赫尔辛基华人基督徒团契。这是建立群体的重要一步。

2002年至2003年，我在埃斯波市中心芬兰语教会担任牧师一年多。之后在2004年至2005年，我再次专注于牧养华语教会。在这段时间里，我们在不同地点聚会，例如芬兰差会教堂、Siilitie教堂、德国教堂以及Ruoholahti Christian Center。每一个地方都承载着我们共同敬拜、祷告与成长的回忆。

自2006年起，我们正式成为芬兰信义会的华语教会，并一直在Kallio教堂和Alppila教堂聚会至今。我仍记得当年曾在赫尔辛基奥林匹克体育场附近寻找华人教会却一无所获——而今天，我们已经成为一个接纳并牧养所有寻求属灵家园的华语群体的共同体。这是何等大的恩典、何等奇妙的神的作为！

在今天60周年感恩礼拜、音乐会以及爱宴（礼拜145人，聚餐167人）之际，我衷心感谢所有参与服事的弟兄姐妹。无论是礼拜的各个环节、音乐与赞美的带领者、平安与晨光诗班、儿童主日学、投影、诗班、摄影及幕后服事者，还是参与节目的人——你们的付出、努力与爱，都在每一个细节中彰显出来。我真地非常喜乐。丁巍弟兄在致辞中说，我并不孤单。这是真的。我确实不孤单。我们当中没有人是孤单的，尽管有时会这样感觉。除了神之外，我们也彼此成为邻舍，在重担难以独自承担时互相扶持，在可以的时候一同喜乐。

今天，许多弟兄姐妹同心诚意地为牧者祝福。感人的讲话与音乐、孩子们美丽的歌声与纯真的眼神、彼此之间的爱、丰盛美味的食物与精致的点心，以及共同回顾过去蒙福的时刻，都深深打动了许多人，甚至流下了眼泪。这不是人的作为，而是圣灵的工作。一切荣耀都归给神。

我也要特别感谢我的家人——我的妻子约翰娜，以及我的三个孩子安明、爱明和逸明。他们不仅是神所赐的祝福，更是我生命与服事中最坚强的支持。他们用爱、忍耐和牺牲，使我能够服事你们。若没有他们的支持，我无法如此专注地完成主托付我的使命。甚至在建立家庭这件事上，圣经也给了帮助。我曾想用优美的言辞打动约翰娜，于是尝试引用《雅歌》：“……地上百花开放，百鸟鸣叫，我的良人奔跑如同一颗土豆……”（由于笔误，我所写的“土豆”本该是“小鹿”）。幸好约翰娜喜欢土豆。我们携手走过了三十多年，如今仍能彼此相看不厌。听说我自己也算是一种“土豆品种”。

我还要向许多人表达深深的感谢：几乎负责一切的张洁老师、项目负责义工丁巍、负责餐饮的冯玲、烘焙师郭小娟及贺雅妮姊妹，以及庞庆雨、丽敏姊妹、竹翠、李平、东鹏、王俊、王立、奚弟兄，还有所有在幕后付出大量时间与才干的同工。愿主纪念并赏赐你们忠心的服事。

最后，我也感谢赫尔辛基主教 Teemu Laajasalo、堂会主任牧师 Riikka Reina、芬兰福音信义会全国总会的 Ulla Siirto、赫尔辛基多语言事工的执事 Martta，以及 Vantaankoski 教会的吴星辉姊妹，还有许多基督徒的祝贺与祝福。也感谢赫尔辛基多语言事工中英语、俄语和阿拉伯语的同工，于 4 月 9 日表达的祝福。

在写这封信时，我深深感到，这不仅是我一个人在书写，而是我们一起在书写——我们教会的历史。我们不仅是在回顾过去，更是在回应呼召，一同成为复活的耶稣基督的见证人。

亲爱的弟兄姐妹，这个庆典不是某一个人的庆典，而是我们在主里的共同感恩。一切荣耀不属于人，而单单归于三一真神。阿们。

在主耶稣基督里爱你们的牧师

2026 年 4 月 12 日赫尔辛基

Suomen Kiinalainen Luterilainen Yhteisön "Kiitos" kirje

Rakkaat veljet ja sisaret Kristuksessa,

Tänä aurinkoisena kevätpäivänä kirjoitan tätä kirjettä sydän täynnä kiitollisuutta ja nöyryyttä. Olen hyvin siunattu ja onnekas, kun tuhansien miljoonien kiinalaisten joukosta juuri minä päädyin Jumalan tahdosta matkustamaan kaukaiseen Suomeen, josta en tiennyt juuri mitään.

Kun saavuin Helsinkiin 35 vuotta sitten, ilmoittauduin yliopistolle ja ymmärsin, että opiskelupaikkaan ei automaattisesti kuulunutkaan majoitusta (opintotoimiston mukaan sellainen olisi järjestynyt kuukauden kuluttua), en olisi voinut kuvitellakaan, kuinka paljon oppia, huolenpitoa ja rakkautta tulisin saamaan osakseni. En myöskään olisi uskonut, että todella saisin teologian opinnot valmiiksi (heprea ei ollut helppoa), että minusta tulisi pastori ja että saisin käyttää äidinkieltäni ja palvella kiinankielisiä veljiä ja sisaria seurakunnan paimenena.

Totisesti Jumala on ihmeellisellä tavalla täyttänyt lupauksensa Heprealaiskirjeen 11:8 mukaisesti: uskossa minut johdatettiin maahan, jonka olin perivä, vaikka en lähtiessäni tiennyt, minne olin menossa. Jumalan antama seurakunta, perhe ja teologiset tutkimukset ovat tulleet kalleimmaksi perinnökseni.

Olen jo 60-vuotias. Aika on kulunut nopeasti, kasteesta ja luterilaiseen kirkkoon liittymisestäkin on jo kymmeniä vuosia. Matkalle on mahtunut paljon mutkia, ihmeitä ja arjen enkeleitä. Jumalan armo on todella ollut ylitsevuotavan runsasta. Sitä ei ole aina huomannut, kun on syystä tai toisesta ollut vaikeaa ja mieli on ollut maassa, mutta näin jälkeen päin tarkasteltuna kaikella on ollut tarkoituksensa ja asiat ovat sujuneet, harvoin minun tahtoni mukaan, vaan niin kuin hyvä Jumala on parhaakseen nähnyt.

Olen kohdannut lukemattomia tärkeitä ja rakkaita ihmisiä, jotka ovat auttaneet ja ohjanneet minua elämäni poluilla. Uskon, että he ovat kaikki Jumalan lähettämiä enkeleitä, opettajia, todistajia.

Norman Fergusson, Pirkka Mikkola, David ja Leena Jenkins, Raimo ja Seija Mäkelä, Pirjo Lindman, Liisa, Jukka ja Pirkko Norvanto. Te olette jättäneet syvän ja arvokkaan jäljen siihen matkaan, jolla Jumala on siunannut minua ja kiinankielistä seurakuntaa. Teidän tukenne, rukouksenne ja rinnalla kulkemisenne ovat konkreettisia merkkejä Herran armosta. Ilman teitä saattaisin vieläkin etsiä paikkaani opiskelija-asunnossa ja pohtia, onko mitään järkeä aloittaa teologian opintoja tai haaveilla pappeudesta. Kiinankielinen pappi Suomessa? Vaimoni mukaan en aina ihan pysy mukana reaali maailman menossa, mutta jopa minun ymmärrykseni mukaan avoimet työpaikat tuolla nimikkeellä olivat 20 – 30 vuotta sitten aika lähellä nollaa.

Suomen evankelis-luterilaisen kirkon kiinankielisen seurakunnan rakkaat veljet ja sisaret. Olette Pyhän Hengen hedelmä. Yksin ja yhdessä olette olleet ja olette yhä kovin tärkeitä kanssakulkijoita täällä maan päällä. Olen kiitollinen, että olen saanut vaeltaa jo 35 vuotta yhdessä teidän kanssanne. Teidän tukenne on ollut suunnattoman tärkeää.

Vuosina 1991–2002 palvelin vapaaehtoisena Helsingin Paavalin kirkon sivurakennuksessa sijaitsevassa kodissa pidetyssä kiinankielisessä raamattupiirissä, jota johtivat rovasti Päivö Parviainen ja rouva Eeva Annikki Parviainen. Tämä työ oli jatkoa Suomen luterilaisen kirkon lähes sadan vuoden lähetystyölle Kiinassa sekä 1980-luvulta alkanutta Vietnamista tulleiden venepakolaisten, joista monet olivat kiinalaistaustaisia, parissa tehtävälle työlle. Vuonna 1994 Herra johdatti minut ja kuusi muuta kiinalaista kristittyä Pohjoinen rautatienkatu 15 A:han (Raamattu Arkadia) perustamaan Helsingin kiinalaisen kristillisen fellowshipin. Se oli yksi monista tärkeistä askelista yhteisön rakentamisessa.

Vuosina 2002–2003 palvelin pastorina Kanta-Espoon suomenkielisessä seurakunnassa hieman yli vuoden. Sen jälkeen vuosina 2004–2005 keskityin jälleen kiinankielisen seurakunnan paimentamiseen. Tänä aikana kokoonnuimme eri paikoissa, kuten Lähetyskirkossa, Siilitien kirkossa, Saksalaisessa kirkossa sekä Ruoholahden Christian Centerissä. Jokainen näistä paikoista kantaa muistoja yhteisestä jumalanpalveluksesta, rukouksesta ja kasvusta.

Vuodesta 2006 alkaen olemme toimineet virallisesti Suomen evankelis-luterilaisen kirkon kiinankielisenä seurakuntana ja kokoontuneet Kallion kirkossa ja Alppilan kirkossa tähän päivään asti. Muistan, kuinka aikoinaan etsin Helsingin olympiastadionin läheltä kiinalaista seurakuntaa sitä löytämättä — ja tänään meistä on tullut yhteisö, joka ottaa vastaan ja paimentaa kaikkia kiinankielisiä, jotka etsivät hengellistä kotia. Kuinka suuri armo ja kuinka ihmeellinen onkaan Jumalan työ!

Tämän päivän 60-vuotisjuhlan kiitosjumalanpalveluksen, musiikkitilaisuuden ja yhteisen juhla-aterian (145 osallistujaa messussa, 167 ruokailussa) johdosta haluan lausua sydämelliset kiitokseni kaikille palvelleille veljille ja sisarille. Jokainen jumalanpalveluksen osa, musiikin ja ylistyksen johtajat, Rauha- ja Valo -kuorot, lasten pyhäkoulu, kaikki taustalla palvelleet sekä juhlaohjelmaan osallistuneet — teidän työnne, vaivannäköenne ja rakkautenne ovat näkyneet kaikessa. Olen todella onnellinen, Veli Andy sanoi puheessaan, että en ole yksin. Se on totta. En totisesti ole yksin. Kukaan meistä ei ole, vaikka joskus siltä tuntuisikin. Jumalan lisäksi me saamme olla lähimmäisiä toinen toisillemme, auttaa toisiamme, kun taakka on liian painava kantaa yksin ja iloita yhdessä, kun vain voimme.

Tänään niin monet veljet ja sisaret ovat yhdessä vilpittömästi siunanneet paimenta. Sisintä koskettavat puheet ja musiikki, lasten kaunis laulu ja heidän viattomat katseensa, keskinäinen rakkaus, herkullinen ruoka ja kauniit leivonnaiset sekä yhteinen menneiden siunausten muistaminen koskettivat syvästi monia, niin että kyyneleetkin virtasivat. Tämä ei ole ihmisten aikaansaannosta, vaan Pyhän Hengen työtä. Kaikki kunnia kuuluu Jumalalle.

Haluan myös erityisesti kiittää perhettäni — vaimoani Johannaa sekä kolmea lastani Joonatania, Eliasta ja Aliisaa. He eivät ole ainoastaan Jumalan antama siunaus, vaan myös vahvin tukeni elämässä ja palvelutyössä. He ovat rakkautellaan, kärsivällisyydellään ja uhrautumisellaan mahdollistaneet sen,

että voin palvella teitä. Ilman heidän tukeaan en voisi näin keskittyneesti hoitaa tehtävää, jonka Herra on minulle uskonut. Raamattu oli avuksi perheenkin perustamisessa. Halusin tehdä Johannaan vaikutuksen kaunopuheisuudellani ja yritin muistella laulujen laulua: ”..kukat nousevat maasta, linnut laulavat ja rakkaani juoksee kuin peruna ...” (yleensä sana ”peruna” tilalle on sana ”peura”). Onnekseni Johanna tykkää perunoista. Yhtä ollaan pidetty kolmekymmentä vuotta ja edelleen jaksamme katsella toisiamme. Minä olen kuulemma jonkinsortin puikula.

Suuret ja erittäin monet kiitokset kuuluvat myös Ruth Zhangille, joka on vastannut lähes kaikesta, vapaaehtoistyön koordinaattori Andy Dingille, tarjoiluista vastanneelle Feng Ling -sisarelle, leipuri Guo Xiaojuanille ja He Yanille sekä Pang Qingyulle, Liminille, Zhucuille, Li Pingille, veli Dongpengille, Wang Junille, Wang Lille ja Xille ja kaikille muille, jotka ovat antaneet paljon aikaansa ja osaamistaan taustajoukoissa palvelulle. Herra muistakoon ja palkitkoon teidän uskollisen työnne.

Lopuksi haluan kiittää myös Helsingin piispaa Teemu Laajasaloa, kirkkoherra Riikka Reinaa, Suomen evankelis-luterilaisen kirkon hallituksen Ulla Siirtoa, Helsingin monikielisen työn diakonia Marttaa sekä Sisi Wu Vantaankosken seurakunnasta ja monia muita kristittyjä onniteluista ja siunauksista. Kiitos myös Helsingin monikielisen työn englannin-, venäjän- ja arabiankielisille työtovereille heidän 9. huhtikuuta välittämistään tervehdyksistä.

Tätä kirjettä kirjoittaessani koen, että kirjoitamme sitä yhdessä — seurakuntamme historiaa. Emme ainoastaan katso menneeseen, vaan vastaamme kutsuun olla yhdessä ylösnousseen Jeesuksen Kristuksen todistajia.

Rakkaat veljet ja sisaret, tämä juhla ei ole yhden ihmisen juhla, vaan yhteinen kiitoksemme Herrassa. Kaikki kunnia ei kuulu ihmiselle, vaan yksin kolmiyhteiselle Jumalalle. Amen.

Seurakunnan pastori Paulos, joka rakastaa teitä Kristuksessa,

12. huhtikuuta 2026, Helsinki

Pastoral Letter from the Finnish Chinese Lutheran Church on “Thanksgiving”

Dear brothers and sisters in Christ,

On this sunny spring day, I write this letter with a heart full of gratitude and humility. I am truly blessed and fortunate that, out of the billions of Chinese people, it was I who, by God’s will, ended up traveling to the distant land of Finland, about which I knew almost nothing.

When I arrived in Helsinki 35 years ago and enrolled at the university, I realized that accommodation was not automatically included with a place of study (according to the student office, it would have been arranged after a month). I could never have imagined how much teaching, care, and love I would come to receive. Nor could I have believed that I would actually complete my theological studies (Hebrew was not easy), that I would become a pastor, and that I would be able to use my mother tongue to serve Chinese-speaking brothers and sisters as a shepherd of the congregation.

Truly, God has fulfilled His promise in a wondrous way, as described in Hebrews 11:8: by faith I was led to a land that I would inherit, even though when I set out, I did not know where I was going. The congregation, family, and theological studies given by God have become my most precious inheritance.

I am already 60 years old. Time has passed quickly; it has been decades since my baptism and joining the Lutheran Church. The journey has included many twists, miracles, and everyday angels. God’s grace has truly been overflowing. It has not always been noticeable when life has been difficult and my spirit has been low, but looking back, everything has had its purpose, and things have unfolded—not according to my will, but as the good God has seen best.

I have encountered countless important and dear people who have helped and guided me along the paths of my life. I believe they have all been angels sent by God, teachers, and witnesses.

Norman Fergusson, Pirkka Mikkola, David and Leena Jenkins, Raimo and Seija Mäkelä, Pirjo Lindman, Liisa, Jukka, and Pirkko Norvanto—you have left a deep and valuable mark on the journey with which God has blessed me and the Chinese-speaking congregation. Your support, prayers, and companionship have been concrete signs of the Lord’s grace. Without you, I might still be searching for my place in student housing and wondering whether it makes any sense to begin theological studies or dream of becoming a pastor. A Chinese-speaking pastor in Finland? According to my wife, I do not always keep up with the realities of the world, but even by my understanding, job openings with that title 20–30 years ago were close to zero.

Dear brothers and sisters of the Chinese-speaking congregation of the Evangelical Lutheran Church of Finland: you are the fruit of the Holy Spirit. Individually and together, you have been—and still are—very important companions on this earthly journey. I am grateful that I have been able to walk together with you for 35 years. Your support has been immensely important.

From 1991 to 2002, I served as a volunteer in a Chinese-language Bible study group held in a home located in the annex of St. Paul's Church in Helsinki, led by Provost Päivö Parviainen and Mrs. Eeva Annikki Parviainen. This work continued the nearly hundred-year missionary work of the Finnish Lutheran Church in China, as well as the ministry among Vietnamese boat refugees that began in the 1980s, many of whom were of Chinese origin. In 1994, the Lord led me and six other Chinese Christians to Pohjoinen Rautatiekatu 15 A (Raamattu Arkadia) to establish the Helsinki Chinese Christian Fellowship. It was one of many important steps in building the community.

From 2002 to 2003, I served as a pastor in the Finnish-speaking congregation of Kanta-Espoo for just over a year. After that, from 2004 to 2005, I again focused on shepherding the Chinese-speaking congregation. During this time, we gathered in various places, such as the Mission Church, Siilitie Church, the German Church, and the Ruoholahti Christian Center. Each of these places carries memories of shared worship, prayer, and growth.

Since 2006, we have officially operated as the Chinese-speaking congregation of the Evangelical Lutheran Church of Finland and have gathered at Kallio Church and Alppila Church to this day. I remember how I once searched for a Chinese congregation near the Helsinki Olympic Stadium without finding one—and today, we have become a community that welcomes and shepherds all Chinese-speaking people seeking a spiritual home. How great is this grace, and how wonderful is God's work!

On the occasion of today's 60th birthday thanksgiving service, music event, and shared celebratory meal (145 in the service, 167 at the meal), I would like to express my heartfelt thanks to all the brothers and sisters who have served. Every part of the service, the leaders of music and praise, the Rauha and Valo choirs, the children's Sunday school, all those who served behind the scenes, and those who participated in the program—your work, effort, and love have been visible in everything. I am truly happy. Brother Andy said in his speech that I am not alone. That is true. I am truly not alone. None of us is, even if it sometimes feels that way. In addition to God, we are given to be neighbors to one another—to help each other when the burden is too heavy to carry alone, and to rejoice together whenever we can.

Today, so many brothers and sisters have sincerely come together to bless the shepherd. The deeply touching speeches and music, the beautiful singing of the children and their innocent expressions, the mutual love, the delicious food and lovely pastries, and the shared remembrance of past blessings have moved many deeply—even to tears. This is not the work of human beings, but the work of the Holy Spirit. All glory belongs to God.

I would also like to especially thank my family—my wife Johanna and my three children, Joonatan, Elias, and Aliisa. They are not only a blessing given by God, but also my strongest support in life and ministry. Through their love, patience, and sacrifice, they have made it possible for me to

serve you. Without their support, I would not be able to devote myself so fully to the task the Lord has entrusted to me. The Bible also helped in the founding of our family. I wanted to impress Johanna with my eloquence and tried to recall the Song of Songs: "...the flowers appear on the earth, the birds are singing, and my beloved runs like a potato..." (usually the Finnish word "peruna (potato)" should be "peura (gazelle)"). Fortunately, Johanna likes potatoes. We have stayed together for thirty years, and we are still holding hands. Apparently, I myself am some sort of "puikula" (an oval shaped potato).

Many great thanks also go to Ruth Zhang, who has been responsible for nearly everything; to volunteer coordinator Andy Ding; to Sister Feng Ling, who took care of the catering; to baker Guo Xiaojuan and He Yani; as well as to Pang Qingyu, Limin, Zhucui, Li Ping, Brother Dongpeng, Wang Jun, Wang Li and Xi, and all others who have given so much of their time and expertise serving behind the scenes. May the Lord remember and reward your faithful work.

Finally, I would also like to thank the Bishop of Helsinki, Teemu Laajasalo, Parish Priest Riikka Reina, Ulla Siirto from the administration of the Evangelical Lutheran Church of Finland, Martta from Helsinki's multilingual ministry, as well as Sisi Wu from the Vantaankoski parish, and many other Christians for their congratulations and blessings. Thanks also to the English-, Russian-, and Arabic-speaking colleagues of Helsinki's multilingual ministry for their greetings conveyed on April 9.

As I write this letter, I feel that we are writing it together—the history of our congregation. We are not only looking back at the past, but responding to the call to be witnesses together of the risen Jesus Christ.

Dear brothers and sisters, this celebration is not the celebration of one person, but our shared thanksgiving in the Lord. All glory does not belong to any human being, but to the Triune God alone. Amen.

Pastor of the congregation, Paulos, who loves you in Christ.

Helsinki, April 12th, 2026

